

Michał Kamiński

Departament Analiz i Strategii

14.06.2019

**„Wdrożenie przepisów rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
nr 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r.
w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki
referencyjne w instrumentach finansowych
i umowach finansowych lub do pomiaru
wyników funduszy inwestycyjnych – część II”**

- 1) Wymogi dla administratorów w zakresie kontroli wewnętrznej, zarządzania konfliktami interesu oraz ustanowienia jednostki nadzorczej**
- 2) Wymogi w zakresie metody kalkulacji wskaźników referencyjnych – w tym publikacja tzw. „*Benchmark statement*” (oświadczenie ws. wskaźnika referencyjnego)**
- 3) Obowiązki podmiotów stosujących wskaźniki referencyjne – tzw. plany awaryjne, stosowanie wskaźników pochodzących od administratorów z rejestru ESMA**
- 4) Uprawnienia i rola właściwego organu nadzoru w świetle przepisów BMR**
- 5) Dostosowanie wskaźnika WIBOR do wymogów BMR**

Wymogi w zakresie zarządzania i konfliktów interesów:

- wyraźna struktura organizacyjna z dobrze określonymi, przejrzystymi i spójnymi rolami i podziałem odpowiedzialności wszystkich osób biorących udział w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego;
- publikacja lub ujawnienie informacji dotyczących wszelkich istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów (w tym również konfliktów wynikających ze struktury własnościowej lub kontroli sprawowanej przez Administratora).

Wymogi dotyczące ram kontroli:

- zarządzanie ryzykiem operacyjnym; plany ciągłości działania oraz plany przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

Wymogi dotyczące ram w zakresie odpowiedzialności:

- obejmujące prowadzenie rejestrów, audyt i przegląd oraz procedurę skargową, które służą do wykazania zgodności z wymogami BMR.

Wymogi dotyczące prowadzenia rejestrów:

- wszystkich istotnych zdarzeń związanych z procesem kalkulacji wskaźnika referencyjnego – w tym rejestry danych wejściowych, zmian metody, tożsamości osób przekazujących dane wejściowe itp.

BMR wymaga, aby Administrator ustanowił **skuteczną i stałą jednostkę nadzorczą w celu zapewnienia nadzoru nad wszystkimi aspektami opracowywania wskaźników referencyjnych** (lub rodziny wskaźników referencyjnych).

Należy podkreślić, iż zazwyczaj jednostka nadzorcza przyjmuje kształt komitetu, w skład którego wchodzi przedstawiciele użytkowników, kontrybutorów itp. i przyjmuje postać niezależnego organu funkcjonującego w ramach struktury organizacyjnej Administratora.

Do zadań jednostki nadzorczej należy m.in.:

- dokonywanie co najmniej raz w roku przeglądu definicji i metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz nadzorowanie wprowadzania ew. zmian metody;
- nadzorowanie ram kontroli administratora, zarządzania wskaźnikiem referencyjnym i jego funkcjonowania oraz dokonywanie przeglądu i zatwierdzanie procedur zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego;
- dokonywanie oceny wewnętrznych i zewnętrznych audytów lub przeglądów oraz monitorowanie wdrażania zidentyfikowanych działań naprawczych;
- jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – monitorowanie danych wejściowych oraz sposobu ich walidacji;

Należy również podkreślić, iż jednostka nadzorcza jest zobowiązana do **niezwłocznego informowania organu nadzoru o wszelkich naruszeniach BMR**.

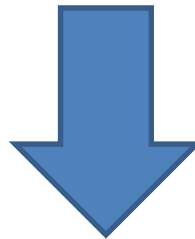
**Public Minutes of a Meeting of the
LIBOR Oversight Committee of
ICE Benchmark Administration (“IBA”)
held on Wednesday, 23 May 2018 15:00 BST**

PRESENT:	Mr A Villeneuve, Interim Chairman Mr S Bullock, Lloyds Mr D Clark, EVIA (by phone) Ms C Dawson, LMA (by phone) Ms G Dimitrova, The Investment Association Mr J Grout, Independent Mr S Schumacher, Swiss National Bank (Observer) (by phone) Mr R Kennedy, UBS (by phone) Ms C Koederitz, IBA NED Ms P Madoff, IBA NED (by phone) Mr W Parry, Bank of England (Observer) Mr V Reddy, Barclays Mr F Sturm, CME Ms K Yoh, Independent
IN ATTENDANCE:	Ms A Adams, IBA Mr T Evans, IBA Ms J ten Elsen, IBA (Committee Secretary) Mr S Tselikas, IBA Ms E Vick, IBA
APOLOGIES:	Mr T Bowler, IBA President Mr D Bowman, FRB (Observer) Mr G Handjinicolaou, Piraeus Bank Mr R Thurlow, Mizuho

Źródło: ICE Benchmarks Administration

Zgodnie z BMR kluczowe jest aby dane wejściowe wykorzystywane do kalkulacji danego wskaźnika referencyjnego były wystarczające do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego.

Co więcej – zgodnie z art. 11 BMR danymi wejściowymi powinny być *„dane dotyczące transakcji, w sytuacji, jeżeli są one dostępne i adekwatne”*

W sytuacji braku dostępnych danych transakcyjnych lub kiedy nie są one wystarczające lub adekwatne, można wykorzystać dane wejściowe niebędące danymi dotyczącymi transakcji, w tym ceny szacunkowe, kwotowania i zatwierdzone kwotowania lub inne wartości.

BMR dopuszcza możliwość, iż wskaźnik referencyjny jest **kalkulowany w oparciu o dane wejściowe przekazywane przez tzw. kontrybutorów** (podmioty nadzorowane przekazujące dane wejściowe). W takiej sytuacji konieczne jest opracowanie tzw. **Kodeksu postępowania**, w którym Administrator określi:

- a) kto może przekazywać dane wejściowe administratorowi, oraz proces wyboru kontrybutorów;
- b) proces ewaluacji danych wejściowych oraz wskazania ich rodzajów i technicznych specyfikacji;
- c) proces walidacji danych wejściowych aby zapewnić ich rzetelność i dokładność;
- d) systemy i środki kontroli, do których ustanowienia jest zobowiązany kontrybutor, wśród których należy w sposób szczególny wskazać m.in.:
 - procedury przekazywania danych wejściowych,
 - dotyczące korzystania ze swobody uznania w zakresie przekazywania danych wejściowych;
 - wymogi dotyczące zgłaszania podejrzanych danych wejściowych;
 - wymogi dotyczące zarządzania konfliktami interesów.

Wymogi w zakresie metody kalkulacji wskaźników referencyjnych

– wskaźnik referencyjny stopy procentowej

W szczególny sposób BMR odnosi się do potencjalnych **źródeł danych służących do kalkulacji wskaźników referencyjnych stopy procentowej** takich jak np. LIBOR, EURIBOR czy też WIBOR. W Aneksie I BMR zawarta została koncepcja tzw. kaskady danych wejściowych:

- a) transakcje dokonywane przez kontrybutora na danym rynku, którego pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, lub, jeżeli nie jest to wystarczające, transakcje dokonywane przez niego na rynkach powiązanych takich jak:
 - rynki niezabezpieczonych depozytów międzybankowych,
 - inne rynki depozytów niezabezpieczonych, w tym certyfikatów depozytowych i komercyjnych papierów dłużnych, oraz
 - inne rynki, takie jak rynki jednodniowych transakcji swap na rynku międzybankowym (overnight index swaps), transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, walutowych transakcji terminowych, kontraktów terminowych i opcji na stopę procentową, pod warunkiem że transakcje te spełniają wymogi dotyczące danych wejściowych określone w kodeksie postępowania;
- b) uwagi kontrybutora dotyczące transakcji dokonywanych przez osobę trzecią na rynkach określonych w lit. a);
- c) zatwierdzone kwotowania;
- d) orientacyjne kwotowania lub oceny eksperckie.

Methodology

The ICE LIBOR Output Statement defines LIBOR as:

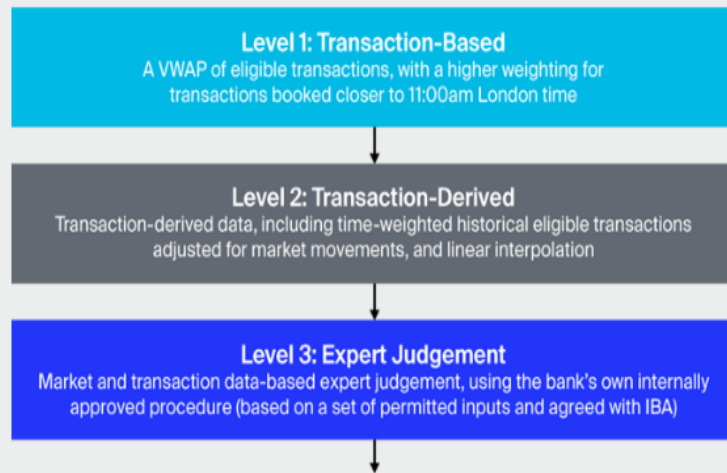
"A wholesale funding rate anchored in LIBOR panel banks' unsecured wholesale transactions to the greatest extent possible, with a waterfall to enable a rate to be published in all market circumstances".

Pursuant to the ICE LIBOR Output Statement, LIBOR is based on submissions from panel banks that are determined through the use of a standardised, transaction data-driven Waterfall Methodology.

The Waterfall Methodology requires LIBOR panel banks to base their submissions in eligible wholesale, unsecured funding transactions to the extent available:

Prior to transitioning to the Waterfall Methodology, LIBOR panel banks based their submissions on the following LIBOR Submission Question:

"At what rate could you borrow funds, were you to do so by asking for and then accepting interbank offers in a reasonable market size just prior to 11 am?"

Źródło: ICE Benchmarks Administration

BMR w rygorystyczny sposób podchodzi do kwestii konstrukcji metody kalkulacji wskaźnika referencyjnego. Administrator jest zobowiązany do tego, aby stosowana przez niego metoda była:

- a) rzetelna i wiarygodna;
- b) oparta na jasnych zasadach, określających sposób i okoliczności korzystania ze swobody uznania przy wyznaczaniu danego wskaźnika referencyjnego;
- c) rygorystyczna, stabilna i podlega walidacji danych, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez sprawdzenie historyczne na podstawie dostępnych danych dotyczących transakcji;
- d) trwała oraz zapewniająca obliczenie wskaźnika referencyjnego z uwzględnieniem możliwie najszerszego zakresu okoliczności, nie naruszając jej rzetelności;
- e) możliwa do zidentyfikowania i zweryfikowania.

Wymogi w zakresie metody kalkulacji wskaźników referencyjnych

– oświadczenie ws. wskaźnika referencyjnego tzw. *Benchmark statement*

Z perspektywy użytkownika wskaźnika referencyjnego – w tym klienta nabywającego produkt stosujący wskaźnik referencyjny – kluczowym dokumentem, do którego publikacji zobowiązany jest Administrator jest tzw. oświadczenie ws. wskaźnika referencyjnego tzw. ***Benchmark Statement***.

Jest to dokument dostępny publicznie, w którym znajduje się pełen zestaw kluczowych informacji nt. danego wskaźnika referencyjnego:

- a) definicje kluczowych terminów w tym opis rzeczywistości ekonomicznej, której pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego;
- b) uzasadnienie oraz opis przyjętej metody kalkulacji, procedur przeglądu metody oraz jej zatwierdzania;
- c) opis wszelkich środków kontroli i zasad regulujących operacyjny element procesu kalkulacji wskaźnika referencyjnego, w tym określenie zakresu stosowania swobody uznania, procedur awaryjnych na wypadek braku dostępności adekwatnych danych wejściowych.

Administrator jest zobowiązany do sporządzania ww. oświadczenia dla każdego z publikowanych wskaźników referencyjnych (lub rodziny wskaźników referencyjnych)

Benchmark Statement – PRIBOR
Date: December 2018

Contents

1	Introduction.....	3
2	About PRIBOR.....	3
3	Definition.....	3
4	Qualification as an interest rate benchmark	3
5	About the Czech financial market in the context of PRIBOR.....	3
6	The size of the Czech market	4
7	Potential limitations of PRIBOR	4
8	Expert judgement	5
9	Public consultation and material changes.....	5
10	Transition or the cessation of PRIBOR	5
11	Transition	6
12	Cessation.....	6
13	Procedures for dealing with errors in input data	7
14	Updates to this benchmark statement.....	7
15	Appendix 1 - The specific requirements of BMR Annex I for interest rate benchmarks.	8
15.1	Accurate and sufficient data used in a hierarchy	8
15.2	An independent oversight committee.....	8
15.3	An independent external audit of compliance with the benchmark methodology and BMR.....	9
15.4	Contributor systems and controls.....	9

Copyright © 2018 by Czech Financial Benchmark Facility s.r.o. (CFBF) All rights reserved.

This document or any portion thereof may not be reproduced or used in any manner whatsoever without the express written permission of the CFBF.

Źródło: Czech Financial Benchmark Facility

Obowiązki podmiotów nadzorowanych

– rejestry ESMA

Zgodnie z art. 29 BMR podmiot nadzorowany jest uprawniony do stosowania **wyłącznie wskaźników referencyjnych**, które pochodzą od **posiadających zezwolenie lub rejestrację Administratorów wskaźników referencyjnych lub wskaźników referencyjnych pochodzących od uznanych Administratorów z krajów trzecich lub zatwierdzonych wskaźników z krajów trzecich**.

Odpowiednie rejestry Administratorów oraz wskaźników referencyjnych są prowadzone przez ESMA pod adresem internetowym **registers.esma.europa.eu**

Ponadto ww. informacja nt. pochodzenia wskaźnika referencyjnego powinna znaleźć się w umowach, prospektach emisyjnych itp.

Homepage > Benchmarks administrators

Basic information - Register

Selected Register:
Benchmarks administrators

Refine search

Keyword search:

Full name

Legal entity identifier

Country

Supervising authority

Relevant authority

EU/EEA status

Contact info

This Register provides a list of all administrators located in the Union which have been authorised or registered pursuant to Article 34 of the Benchmarks Regulation (Regulation (EU) 2016/1011 of 8 June 2016), administrators located outside the Union that comply with the conditions laid down in Article 30(1) of the same Regulation, administrators located outside the Union that acquired recognition in accordance with Article 32 of the same Regulation, administrators located outside the Union which provide benchmarks that are endorsed in accordance with the procedure laid down in Article 33 of the same Regulation and supervised entities endorsing benchmarks in accordance with Article 33 of the same Regulation. According to Article 36 of the Benchmarks Regulation, ESMA has to establish and maintain a public Register that contains the consolidated list that is provided in this Register.

The present Register has been set up by ESMA on the basis of information provided by Member States in accordance with the procedure laid down in Article 34(7), Article 32(7) and Article 33(3) of the Benchmarks Regulation. Therefore, the national competent authorities are responsible for the content of this database regarding Article 34, Article 32 and Article 33 of the Benchmarks Regulation. Queries regarding the content should be addressed directly to the relevant competent authority of the administrator.

According to Article 29(1) of the Benchmarks Regulation a supervised entity may use a benchmark or a combination of benchmarks in the Union if the benchmark is provided by an administrator located in the Union and included in this Register.

Items : 1-10 / 37

Results per page: 10

Full name	Legal entity identifier	Country	Supervising authority	Contact info	EU/EEA status	Relevant authority	Related third country benchmarks
BNP PARIBAS	R0MUWSPF8MPCRO8 KSP83	FRANCE	Autorité des Marchés Financiers (AMF) - FRAM	https://indx.bnpparibas.com/	Registration under Art. 34	Autorité des Marchés Financiers (AMF) - FRAM	View Benchmarks
Cboe Europe Limited		UNITED KINGDOM	Financial Conduct Authority (FCA) - GBFC	http://markets.cboe.com/services/europe_indices/	Registration under Art. 34	Financial Conduct Authority (FCA) - GBFC	View Benchmarks
Cirdan Capital Management Ltd		UNITED KINGDOM	Financial Conduct Authority (FCA) - GBFC	https://www.cirdancapital.com/	Registration under Art. 34	Financial Conduct Authority (FCA) - GBFC	View Benchmarks

Źródło: ESMA

Obowiązki podmiotów nadzorowanych

– wymogi art. 28 ust 2 BMR w zakresie tzw. planów awaryjnych

- Przepisy BMR wymagają od każdego podmiotu stosującego wskaźniki referencyjne sporządzenie **planów awaryjnych na wypadek istotnych zmian lub zaprzestania** opracowywania danego wskaźnika referencyjnego.
- Należy podkreślić, iż *„jeżeli jest to możliwe i zasadne, plany takie wskazują jeden lub kilka alternatywnych wskaźników referencyjnych, które można by stosować jako odniesienie (...) wskazując dlaczego takie wskaźniki referencyjne mogłyby być odpowiednią alternatywą”*. W kontekście przytoczonego fragmentu BMR należy podkreślić, iż **plan awaryjny nie musi wskazywać alternatywnego wskaźnika referencyjnego jeśli uzna, iż stosowna alternatywa nie istnieje**.
- Wymogi BMR nakładają jedynie konieczność sporządzenia opisu działań na wypadek zaistnienia na wypadek istotnych zmian lub zaprzestania publikacji wskaźnika referencyjnego.
- Dodatkowo przepisy BMR upoważniają organ nadzoru do zawnioskowanie o przedłożenie ww. planu przez podmiot nadzorowany, jak i również zobowiązują podmioty nadzorowane do uwzględniania ww. planów w relacjach umownych z klientami.

Obowiązki podmiotów nadzorowanych

– ESMA Q&A dotyczący praktycznego stosowania art. 28 ust 2 BMR

ESMA w dokumencie „*Questions and Answers On the Benchmarks Regulation (BMR)*” wyjaśnia jak w praktyczny sposób stosować wymogi art. 28 ust. 2 BMR:

- ESMA wskazuje, iż od dnia **1 stycznia 2018** roku wszystkie podmioty nadzorowane, które stosują wskaźniki referencyjne **powinny posiadać plany awaryjne** oraz **powinny uwzględniać ww. plany w relacjach umownych z klientami**.
- W przypadku umów zawartych **przed datą 1 stycznia 2018** roku ESMA rekomenduje wprowadzenie stosownych zmian ale **tylko w sytuacji kiedy jest to praktycznie możliwe** oraz przy zachowaniu zasad najwyższej staranności.

Źródło: ESMA

W ramach przywołanego dokumentu ESMA Q&A poruszona została również kwestia tego, **kiedy dany plan awaryjny powinien zostać uznany za rzetelny i prawidłowo sporządzony.**

- ESMA podkreśla, że rzetelny plan awaryjny zawiera przede wszystkim opis procedur operacyjnych, które zawierają **szczegółowy opis działań**, metod i kanałów komunikacji oraz odnoszą się do możliwości wystąpienia różnych scenariuszy zdarzeń.
- Ponadto ESMA podkreśla, że plan awaryjny powinien być również w swojej konstrukcji adekwatny do **rodzaju i znaczenia wskaźnika referencyjnego**, którego dotyczy.

Należy również podkreślić, iż ESMA podkreśla, że sam sposób w jaki plan zostanie uwzględniony w relacjach umownych z klientem **zależy od prawa wewnętrznego** danego państwa członkowskiego UE.

In case of a material change or cessation of a benchmark as described under the BMR,

Rabobank may take the following steps, without limitation:

- determine the impact of such event and assess the consequences thereof; including, among others, analyse the existing documentation and products, determining the availability of existing fallback language deemed to constitute robust written plan, identify inconsistencies and potential breaches.
- risk assessment of any potential hedging mismatch.
- consider create a Benchmark Recovery Committee with internal stakeholders from various disciplines, supported if necessary by an expert pool.

The overall scope of the steps outlined above is to determine, if feasible and appropriate, a suitable and appropriate alternative benchmark or any other appropriate contingency measures for existing financial contracts, financial instruments and investment funds referencing such benchmark.

In addition, Rabobank may take into account the following factors, without limitations:

- instructions imposed by governments or regulators;
- guidance or solutions from relevant market association(s) (for example ISDA, ICMA, LMA)
- guidance and definitions;
- other accepted (local) market practice;
- capability of the new benchmark or appropriate contingency measure to be implemented without undue delay;
- transparency of the benchmark or appropriate contingency measure;
- availability of the benchmark from a price source;
- compliance with regulatory requirements (including registration with ESMA);
- capability of producing a single universal outcome (to avoid fragmentation and ensure consistency).

Źródło: Rabobank

ISDA (International Swaps and Derivatives Association) powstała w celu ustalenia zasad obrotu instrumentami poza rynkiem regulowanym. Organizacja ta doprowadziła do **standaryzacji wszystkich umów dotyczących derywatów**, co pomogło w ich rozpowszechnianiu.

- We wrześniu 2018 roku ISDA na swojej stronie internetowej opublikowała dokument ISDA Benchmarks Supplement.
- Zawarte w nim są **wytyczne dotyczące konstruowania klauzul awaryjnych na rynku instrumentów pochodnych**, w szczególności do odniesienia do wskaźników z rodziny IBOR (stopy procentowej).

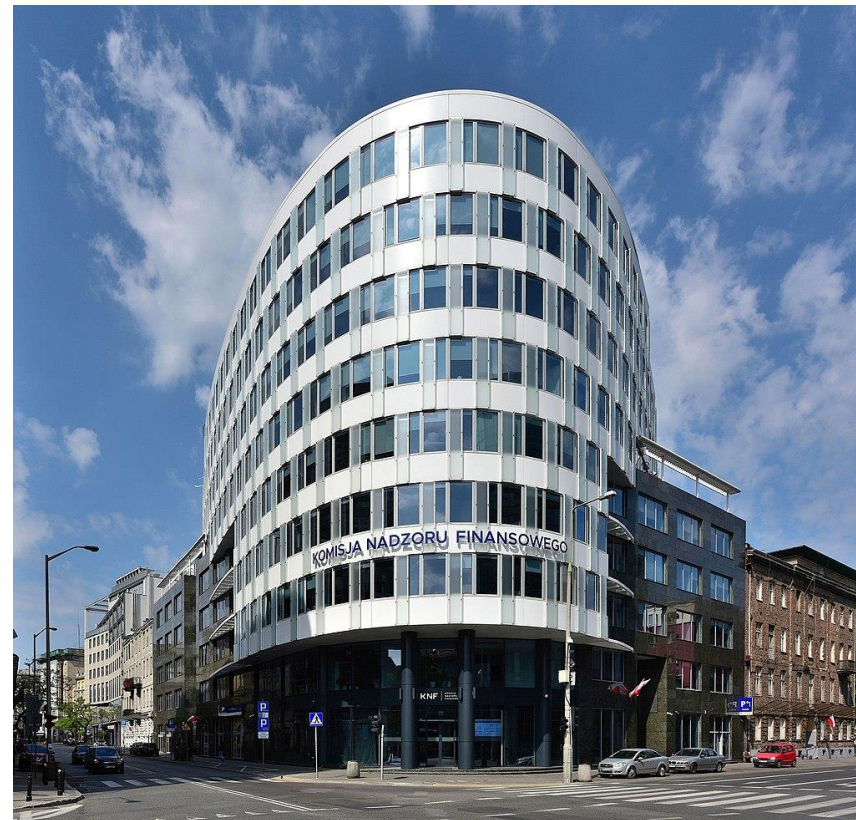
ISDA

Benchmarks Supplement

Źródło: ISDA

BMR wyposaża organ nadzoru w szereg uprawnień pozwalających na efektywne wypełnianie powierzonych mu funkcji:

- wyłączne prawo do wydawania oraz uchylania licencji dla Administratorów wskaźników referencyjnych, w tym również zawieszania ww. licencji;
- wydawanie publicznych ostrzeżeń wskazujących na naruszenia BMR przez dany podmiot nadzorowany;
- możliwość żądania dostępu do informacji od podmiotu nadzorowanego w zakresie przewidzianym w BMR, w tym również przeprowadzanie inspekcji on-site;
- nakładanie sankcji pieniężnych w maksymalnej wysokości 500 tys. euro w przypadku osoby fizycznej oraz do 1 mln euro lub 10% przychodów w zakresie osoby prawnej.

Źródło: *Wikipedia.org*

Kalendarium wydarzeń:

- W 2017 roku **GPW Benchmark S.A. przejęła od stowarzyszenia ACI Polska** proces kalkulacji wskaźników WIBOR oraz WIBID. Od tego momentu toczą się prace nad dostosowaniem ww. wskaźników referencyjnych do wymogów BMR.
- W grudniu 2018 roku Komitet Stabilności Finansowej poinformował o zidentyfikowaniu kwestii terminowego dostosowania stawek referencyjnych krajowego rynku pieniężnego do wymogów rozporządzenia BMR **jako źródło ryzyka systemowego**. W komunikacie po styczniowym posiedzeniu KSF poinformował, iż monitoruje postępy prac prowadzonych przez GPW Benchmark S.A.
- W marcu 2019 roku na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego – oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii ESMA – **WIBOR został wpisany przez Komisję Europejską na listę kluczowych wskaźników referencyjnych**. Oznacza to, iż KNF posiada obecnie wszelkie instrumenty prawne określone w przepisach BMR dotyczące np. przymusowej kontrybucji lub kalkulacji wskaźnika referencyjnego.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego na bieżąco monitoruje postępy prac prowadzonych przez GPW Benchmark S.A. i oczekuje **złożenia wniosku licencyjnego w zakresie wskaźników referencyjnych WIBOR oraz WIBID do końca 2019 roku**.

Jednocześnie podkreślamy, iż **pozytywnie oceniamy obecne zaawansowanie prac analitycznych i koncepcyjnych** prowadzonych przez GPW Benchmark S.A.

Departament Analiz i Strategii

tel. +48 22 262 51 53 das@knf.gov.pl
ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl